

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Pavla Tomana na neverejnom zasadnutí konanom 20. decembra 2012 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému **D. B. a spol.** pre zločin lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. a iné, o návrhu obžalovanej H. B. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného D. B. a spol. vedená na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 11T 61/2010 a Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 3Nto 10/2012, sa týmto súdom **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Na základe obžaloby Okresnej prokuratúry Komárno z 12. mája 2010, č. k. 1 Pv 105/10-37, podanej na Okresný súd Komárno, sa na tomto súde pod sp. zn. 11T 61/2010, vedie trestné stíhanie proti obžalovanému D. B. a spol., pričom jednou zo spoluobžalovaných je aj H. B., ktorej je uvedenou obžalobou kladené za vinu spáchanie prečinu porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve podľa §§ 20, 194 Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Od 30. novembra 2012 sa vec nachádza na Krajskom súde v Nitre v dôsledku podania obžalovanej H. B. z 19. novembra 2012 pod sp. zn. 3Nto 10/2012.

Vyššie uvedeným písomným podaním vzniesla obžalovaná B. námietku zaujatosti voči všetkým sudcom tak Okresnému súde Komárno ako aj Krajskému súde v Nitre a požiadala o to, aby bola daná trestná vec odňatá uvedeným súdom a prikázaná inému vecne príslušnému súde v inom kraji Slovenskej republiky.

V odôvodnení uvedeného návrhu pritom poukázala na tú skutočnosť, že uvedené súdy nerozhodujú nezávisle a nestranne.

Dňa 13. decembra 2012 predložil príslušný spisový materiál Krajský súd v Nitre tunajšiemu súdu na rozhodnutie o vyššie uvedenom návrhu obžalovanej na odňatie a prikázanie veci, s tým, že obžalovaná nepodala námietku zaujatosti voči všetkým sudcom bezodkladne, preto o nej ani okresný a krajský súd nemohli konať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh (v tejto súvislosti je pritom potrebné podotknúť, že námietka zaujatosti smerujúca voči všetkým sudcom určitého súdu - tzv. „generálna námietka“ zaujatosti sa vlastne považuje za návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.) ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Nitre a Okresnému súdu Komárno a jej prikázanie inému súdu v inom kraji.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Pod „dôležitým dôvodom“ v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe chápať predovšetkým dôvody, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania.

Za takýto dôvod možno pritom považovať aj zistenie takých konkrétnych skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov tohto súdu z rozhodovania.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „**nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi**. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných priet'ahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého **možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre** jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom

alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide potom o posudzovaný návrh, tak z jeho obsahu je zrejmé, že tento obžalovaná odôvodnila v podstate len svojimi nepodloženými domnienkami a všeobecne známymi citátmi rozhodnutí a nálezov súdov ohľadom nestrannosti sudcov a vyššie uvedených osôb.

Okrem uvedenej výhrady pritom obžalovaná neuviedla vo svojej žiadosti ani voči jednému sudcovi okresného a krajského súdu žiadne také **konkrétne skutočnosti**, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci, pričom tieto nie sú ani obsahom predloženého spisového materiálu.

Okolnosť, že súdy v tomto prípade konajú a rozhodujú v rozpore s názorom obžalovanej, nie je zákonným dôvodom na odňatie veci a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k takému záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému krajskému súdu ani okresnému súdu v pôsobnosti iného kraja Slovenskej republiky v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prerokovanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 20. decembra 2012

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová